

יד מהרש"א
מסכת כתובות
פרק האשה שנפלו
דף עח. - דף פב:

August 21, 2009

© Yechezkel Folger 2009

מפתח

דף עח.....	3
תד"ה עד שלא תתארס.....	3
תוספות ד"ה איבעיא להו ובא"ד ונראה לרבינו תם.....	10
דף עח:.....	21
תוספות ד"ה תני מוכרת.....	21
תד"ה לימא תנינא.....	32
דף עט.....	34
רש"י ד"ה ואי לא.....	34
תד"ה כללא דמילתא.....	36
דף עט:.....	40
תד"ה כמאן ותד"ה פירא דפירא.....	40
דף פ.....	43
תד"ה אכלה ערלה.....	43
דף פ:.....	45
תד"ה נכסים.....	45
סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קוברת – חלק א'.....	50
סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קוברת – חלק ב'.....	53
סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קוברת – חלק ג'.....	56
דף פא.....	59
תד"ה והא בעינן.....	59
תד"ה הרוצה שימכור.....	60
דף פא:.....	62
רש"י ד"ה דלמא ר' מאיר.....	62
תד"ה ר' מאיר הוא.....	66
דף פב.....	68
רש"י ד"ה שלה ותד"ה התם.....	68
דף פב:.....	70
תד"ה התם.....	70
תד"ה קא משמע לן.....	71
תד"ה בתחלה.....	74

דף עח.

תד"ה עד שלא תתארס

1) הקדמה

- a) It's more מסתבר that
- An אשה can sell נכסים that "נפלו לה עד שלא תתארס"
 - Than that an אשה can sell נכסים that "משנתארסה"
- b) It's more מסתבר that
- An אשה can sell נכסים that "משנתארסה"
 - Than that an אשה can sell נכסים that "משנשאת"
- c) it's more מסתבר that
- an אשה can sell the נכסים when she's an ארוסה
 - Than that an אשה can sell נכסים when she's a נשואה

2) משנה

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית הלל בית שמאי?	בית שמאי?		בית שמאי	בית הלל	נפלו לה משנתארסה	2
	רבן גמליאל					נפלו לה עד שלא נישאת	4

3) in line 2

- a) נפלו לה משנתארסה that were נכסים for
- תמכור לכתחלה say בית שמאי
 - מכרה קיים בדיעבד say בית הלל
- b) the משנה doesn't make clear
- if בית שמאי say לכתחלה תמכור only when the מכירה happens while she's still an ארוסה
 - or if בית שמאי say לכתחלה תמכור even when she's already נישאת
- c) But ר"י and רש"י agree
- that בית שמאי say תמכור לכתחלה only while she's still an ארוסה
 - and that where the מכירה is משנשאת even ב"ש agree that the מכירה is קיים only דיעבד

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
	רבן גמליאל					נפלו לה עד שלא נשאת	4

d) here's proof

- i) in line 4 that deals with מכרה משנשאת ומכרה נשאת שלא נפלו לה עד
- ii) the words "נפלו לה משנתארסה" includes "נפלו לה עד שלא נשאת"
- iii) and still רבן גמליאל says that if she sells the מכר is קיים only דיעבד

4) Line 1

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל?	בית שמאי ובית הלל?			בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2

a) For נכסים that were תתארס שלא נפלו לה עד

- i) both בית שמאי and בית הלל say תמכור לכתחלה
- ii) Here too it's not clear from the משנה and רש"י doesn't explain whether בית משנשאת even תמכור לכתחלה בית הלל and בית שמאי

b) But תוספות as understood by מהרש"א assumes that רש"י says that

- i) תמכור לכתחלה
 - (1) applies only when while she's an ארוסה
 - (2) and a מכר that happens משנשאת is קיים only דיעבד
- ii) because תוספות assumes that
 - (1) if רש"י didn't intend his פירוש for line 2 to apply to line 1 as well as to line 2
 - (2) רש"י wouldn't have been מפרש line 2 that applies only to בית שמאי

c) ר"י

- i) Disagrees with רש"י in line 1
- ii) and says for both בית שמאי and בית הלל that תמכור לכתחלה even if she sells משנשאת

d) We'll explain the שיטות of רש"י and ר"י in detail below

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל (רש"י)	בית שמאי ובית הלל (ר"י)			בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2

5) line 3

- a) where משנשאת is מכירה so of course נפלו לה משנשאת
b) בטל is מכירה and בית הלל and בית שמאי agree that the

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל (רש"י)	בית שמאי ובית הלל (ר"י)			בית שמאי ובית הלל (רש"י ור"י)	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	3

6) Further on line 4

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	רבן גמליאל					נפלו לה עד שלא נשאת	4

- a) We've established earlier that
- i) Line 4 deals with נכסים that are נישאת but are sold משנשאת
 - ii) the words "נפלו לה עד שלא נשאת" include נכסים that are משנתארסה
 - iii) and רבן גמליאל says מכרה קיים only בדיעבד
- b) But now we need to be מבאר
- i) Whether the words נפלו לה עד שלא תתארס also include נשאת as in line 4א
 - (1) So that
 - (a) If "נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה משנשאת"
 - (b) Her מכר also קיים only בדיעבד
 - ii) Or whether the words include only משנתארסה as in line 4ב
 - (1) So it's possible that
 - (a) If "נפלו לה עד שלא תתארס"
 - (b) תמכור לכתחלה משנשאת

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל (רש"י)	בית שמאי ובית הלל (ר"י)			בית שמאי ובית הלל (רש"י ור"י)	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	3
	רבן גמליאל					נפלו [החל מן עד שלא תתארס וכלה] עד שלא נשאת (רש"י)	4א
	רבן גמליאל					נפלו [החל מן משנתארסה וכלה] עד שלא נשאת (ר"י)	4ב

c) Now

i) It's מסתבר that רש"י follows the שיטה in line 4א that

(1) Even where "נפלו לה עד שלא תתארס" she can sell לכתחלה only while she's ארוסה

(2) So it follows that

(a) Line 1 that says תמכור לכתחלה where תתארס

(b) Can also deal only where she sells while she's an ארוסה

ii) While ר"י follows the מהלך in line 4ב

(1) And for this מהלך there is no ראי' to the שיטה of רש"י

(2) Because it's possible that

(a) The reason that in line 4ב the מכר is קיים only דיעבד

(i) Is that line 4ב deals only with משנתארסה

(b) While for line 1 that deals with תתארס

(i) The דין can be that תמכור לכתחלה

7) תוספות – Proof that the מהלך of line 4ב is correct

a) הקדמה

i) This table includes שיטות of רבן גמליאל and רבן שמאי and אמרו לו דר' יהודה and אמרו לו דר' חנינא and אמרו לו דר' יהודה and אמרו לו דר' חנינא and אמרו לו דר' יהודה and אמרו לו דר' חנינא that we'll discuss in detail in תד"ה תני

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	בית שמאי ובית הלל (רש"י) אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית שמאי ובית הלל (ר"י)			בית שמאי ובית הלל (רש"י ור"י)	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	3
אמרו לו דר' חנינא?	רבן גמליאל					נפלו לה [החל מן עד שלא תתארס וכלה] עד שלא נשאת (רש"י)	4א
אמרו לו דר' חנינא?	רבן גמליאל					נפלו לה [משנתארסה דהיינו] עד שלא נשאת (ר"י)	4ב

- ii) note that
- (1) in line 1 רב ושמואל say that the מכר is בטל where "נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה משנשאת"
 - (2) and in line 4 אמרו לו דר' חנינא say בטל מכרה משנשאת מכרה
 - (3) but
 - (a) because at this point we're unsure of the precise meaning of line 4
 - (b) namely whether 4א is correct or 4ב is correct
 - (c) we're also unsure of the precise שיטה of אמרו לו דר' חנינא
- b) the גמרא on ב' עמוד asks
- i) "רב ושמואל כמאן דלא [כאמרו לו ד]ר' יהודה ודלא [כאמרו לו ד]ר' חנינא"
 - ii) We'll discuss the details of this קשיא below; these details aren't relevant now
- c) now
- i) if the מהלך of רש"י in line 4א is correct
 - (1) that the משנה in line 4 refers to both נפלו לה and נפלו לה עד שלא תתארס and משנתארסה
 - (2) Then
 - (a) In line 4א "אמרו לו דר' חנינא" agree with רב ושמואל that מכרה בטל for "נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה משנשאת"
 - (b) And we don't understand the קשיא of "כמאן"
- d) So it must that

- i) The מהלך of ר"י in line 4ב is correct
 - ii) and line 4 doesn't deal with תתארס
- 8) Note that
 - a) Even though
 - i) we've proved that the מהלך of line 4א isn't correct
 - ii) so that there's no ראי' from line 4 to the שיטה of רש"י in line 1
 - b) still
 - i) the שיטה of רש"י can still be correct
 - ii) because we've brought no קשיא to the שיטה of רש"י
- 9) המשך תוספות
 - a) But there is this קשיא to the שיטה of רש"י:
 - i) Now that we've proved that
 - (1) line 4ב is correct
 - (2) and that רבן גמליאל in line 4 deals only with משנשאת ומכרה משנתארסה
 - ii) We need to make this דיוק:
 - (1) why in fact does line 4 deal only with משנתארסה
 - (2) without also dealing with תתארס
 - iii) Presumably the reason is that
 - (1) For תתארס even משנשאת אף לכתחלה is דין נפלו לה עד שלא תתארס
 - (2) Which goes against the שיטה of רש"י
 - b) The תירוץ of תוספות to this קשיא on רש"י isn't relevant to this מהרש"א
- 10) מהרש"א
 - a) Here is another תירוץ for רש"י
 - i) רש"י can in fact be correct that if תתארס נפלו לה עד שלא תתארס her משנשאת is קיים only דיעבד
 - ii) And still line 4 deals only with where משנתארסה נפלו לה and not with תתארס
 - iii) Because it's only where משנתארסה נפלו לה that חנינא דר' אמרו לו disagree with מכרה בטל משנשאת רבן גמליאל
- 11) By way of summary
 - a) In the מסקנא we've established that
 - i) the שיטה of רש"י on תתארס נפלו לה עד שלא תתארס can be correct
 - ii) line 4 deals only with משנתארסה

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	3
	רבן גמליאל					נפלו לה משנתארסה	4

12) note also that

- a) since we've shown that line 4 deals with משנתארסה נפלו לה the same as line 2
- b) lines 2 and 4 can be collapsed into one line 2 as in this table:

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל רבן גמליאל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

תוספות ד"ה איבעיא להו ובא"ד ונראה לרבינו תם

1) הקדמה

a) This is the final table of שיטות from the prior דיבור

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל רבן גמליאל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

2) משנה of the המשך

a) starting in line 3 of the next table

i) ר' יהודה sets out

(1) a קשיא that רבנן asked to רבן גמליאל – we'll explain this קשיא below

(2) and a תירוץ by רבן גמליאל that

(a) "על החדשים אנו בושים אלא שאתם מגלגלים עלינו את הישנים"

b) אמרו לו דר' יהודה as רבנן sometimes refers to these תוספות

מכירה כשנשאת			מכירה בעודה ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	בית שמאי ובית הלל רבן גמליאל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
						אמרו לו דר' יהודה	3
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

3) גמרא

a) רבנן דאמרו לו איבעיא להו on

i) לכתחלה אמרו

(1) Meaning that their קשיא is that

(a) she shouldn't be תמכור לכתחלה

(b) and instead her מכר should be only קיים דיעבד

ii) או דיעבד אמרו

(1) Meaning that their קשיא is that

(a) The מכר shouldn't be קיים even דיעבד

(b) and instead should be בטל לגמרי

- b) the גמרא is פושט the איבעיא from a ברייתא that we'll bring below
- 4) now
- a) since the משנה brings the קשיא of רבנן דאמרו לו on line 3 after lines 1 and 2
- b) the קשיא obviously relates to either or both of lines 1 and 2
- c) but רש"י and תוספות disagree on the details of the קשיא
- i) רש"י in his כתב יד has two שיטות on the קשיא
- ii) תוספות has a third שיטה on the קשיא
- 5) First שיטה of רש"י on the קשיא of אמרו לו in line 3 as explained by תוספות and מהרש"א
- a) The קשיא of יהודה is to the "רישא" of תתארס לא עד שאלו לה in line 1
- i) Where ב"ה and ב"ש both say תמכור לכתחלה while she's an ארוסה
- ii) Now
- (1) רבנן say of the איבעיא צד א' (1)
- (a) מכרה in line 1 should be נפלו לה עד שלא נתארסה for דין בית הלל the בעודה ארוסה even if she sold קיים דיעבד
- (b) Because this is what בית הלל say for משנתארסה in line 2
- iii) רבנן say of the איבעיא צד ב' (1)
- (1) the מכר is בטל even for דין נתארסה in line 1 should be that her נפלו לה עד שלא נתארסה even if she sold בעודה ארוסה
- (2) because this is what both בית שמאי and בית הלל say in line 5 where נפלו לה משנשאת and she sold משנשאת

רש"י שיטה א							
מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	בית שמאי ובית הלל			בית הלל	בית שמאי	נפלו לה עד שלא תתארס	1
						נפלו לה משנתארסה	2
			צד ב' בדומה לבית שמאי ובית הלל בשורה 5	צד א' בדומה לבית הלל בשורה 2		נפלו לה עד שלא תתארס שורה 1	3 אמרו לו רש"י שיטה א'
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

- b) שאלה
- i) How are we to explain the תשובה of רבן גמליאל
- c) תשובה

שיטה א' דרש"י צד א'	שיטה א' דרש"י צד ב'		
ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה בעודה ארוסה	1
	חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה קיים	נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה	2
חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה בטל		נפלו לה משנשאת ומכרה משנשאת	5

- i) Line 1
- (1) where נפלו לה עד שלא תתארס and she was מוכרת בעודה ארוסה
 - (2) Counts as ישנים because
 - (a) We assume that a long time passed from נפילה before she was an ארוסה until מכירה when she was already ארוסה
- ii) while
- (1) line 2
 - (a) where נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה
 - (b) counts as "חדשים" because
 - (i) we assume that less time passed from נפילה when she was ארוסה to מכירה when she was still an ארוסה
 - (2) And line 5
 - (a) Where נפלו לה משנשאת ומכרה כשנשאת
 - (b) Also counts as חדשים because
 - (i) we also assume that less time passed from נפילה when she was already נשאת to מכירה when she was נשאת
- iii) And
- (1) For א' צד א' we don't derive a לימוד from חדשים in line 2 to ישנים in line 1
 - (2) For ב' צד א' we don't derive a לימוד from חדשים in line 5 to ישנים in line 1
- d) In the end the גמרא notes that the ברייתא in תוספתא is פושט the איבעיא by making it clear that
- i) hold that the מכר is בטל דאמרו לו
 - ii) So
 - (1) צד ב' of the איבעיא is correct
 - (2) that רבנן דאמרו לו asked that the דין for line 1 should be מכרה בטל even where she sells ארוסה בעודה
- 6) מהרש"א
- a) רש"י of שיטה א' קשיא

- i) Once this שיטה says that רבנן דאמרו לו
 - (1) disagree with the משנה in the רישא on line 1 where נפלו לה עד שלא תתארס
 - (2) and say
 - (a) for צד א' that תמכור דייעבד
 - (b) for צד ב' that מכרה בטל
 - ii) it's a כל שכן that רבנן דאמרו לו
 - (1) disagree with the משנה in the "סיפא" on line 2
 - (2) And say
 - (3) similar to the second שיטה of רש"י that we'll bring below
 - (a) for צד א' that תמכור בדיעבד even for בית שמאי
 - (b) for צד ב' that מכרה בטל for בית הלל and maybe also for בית שמאי
 - iii) And
 - (1) Now that we've proved for this שיטה that רבנן דאמרו לו disagree with the משנה in the סיפא in line 2
 - (2) there's no reason to think that רבנן דאמרו לו are also מחולק on the רישא in line 1
 - (3) especially
 - (a) since the משנה brings the קשיא of אמרו לו in line 3 after the סיפא in line 2
 - (b) so that it's more מסתבר that the מחלוקת of אמרו לו applies to the סיפא
 - (4) so why does the גמרא assume that אמרו לו disagree in the רישא in line 1 at all
- b) תירוץ
- i) If אמרו לו disagree with the רישא
 - (1) we've established that the word "ישנים" applies to תתארס נפלו לה עד שלא
 - (2) based on the סברא we've just set out
 - ii) while if אמרו לו disagree with the סיפא
 - (1) We need to establish that the word "ישנים" applies to משנתארסה נפלו לה
 - (2) based on a סברא that's בדוחק and that we'll set out for שיטה ב' of רש"י
 - iii) now
 - (1) Since the word ישנים fits better if אמרו לו disagree with the רישא
 - (2) This שיטה prefers to say there's a מחלוקת in the רישא as well as in the סיפא
- 7) Second שיטה of רש"י on the קשיא of יהודה דר' אמרו לו in line 3 – this is the שיטה of רש"י that's printed in the גמרא
- a) The קשיא of אמרו לו is to the סיפא of משנתארסה נפלו לה in line 2

- i) Where בית שמאי
- (1) say ארוסה תמכור לכתחלה while she's
- (2) and בית הלל say her מכר while she's ארוסה is קיים only דיעבד
- b) now
- i) א' of the איבעיא is that רבנן say the דין for משנתארסה in line 2
- (1) even for בית שמאי
- (2) should be that מכרה קיים only דיעבד even when she sold ארוסה בעודה
- ii) because
- (1) the דין in line 5 that
- (a) where נפלו לה משניסת and she was מוכרת after she was נשאת
- (b) Her מכר is בטל both for בית שמאי and for בית הלל
- (2) Makes it מסתבר that
- (a) in line 2 where נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה
- (b) although
- (i) the מכר ought not to be בטל the same as in line 5
- (c) still
- (i) the אשה should not be לכתחלה מוכרת
- iii) ב' of the איבעיא is that רבנן disagree with both בית שמאי and בית הלל and say for line 2 that
- (1) where נפלו לה משנתארסה
- (2) her מכר while she's ארוסה is בטל even דיעבד
- iv) because
- (1) the דין in line 5 that
- (a) where נפלו לה משנישאת ומכרה משנשאת
- (b) Her מכר is בטל both for בית שמאי and for בית הלל
- (2) Makes it מסתבר that
- (a) in line 2 her מכר should also be בטל
- c) Note by way of חזרה that
- i) While
- (1) for רש"י of שיטה א' that says the קשיא of אמרו לו is to the רישא of line 1
- (2) It's possible to compare line 1 with the סיפא of line 2 for א' צד and with line 5 for ב' צד

ii) for 'רש"י of שיטה ב' that says the סיפא of לו אמרו already deals with סיפא of line 2

(1) It's possible to compare line 2 only with line 5

(a) From which 'א derives for the סיפא in line 2 that מכרה קיים דיעבד as we've explained

(b) And from which 'ב derives for the סיפא in line 2 that מכרה בטל as we've also explained

שיטה ב' לרש"י							
מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
				בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
			צד ב' בדומה לגמרי לשורה 5	צד א' בדומה במקצת לשורה 5		נפלו לה משנתארסה שורה 2	3 אמרו לו רש"י שיטה ב'
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

d) שאלה

i) How are we to explain the תשובה of רבן גמליאל

e) תשובה

שיטה ב' דרש"י צד ב'	שיטה ב' דרש"י צד א'	שיטה א' דרש"י צד ב'	שיטה א' דרש"י צד א'		
		ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה בעודה ארוסה	1
ישנים זמן רב עד שניסת ובאת לפנינו	ישנים זמן רב עד שניסת ובאת לפנינו		חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה קיים	נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה	2
חדשים זמן קצר עד שבאת לפנינו	חדשים זמן קצר עד שבאת לפנינו	חדשים זמן קצר עד שמכרה בטל		נפלו לה משנשאת ומכרה משנשאת	5

i) Unlike 'רש"י of שיטה א' that says

(1) The סיפא in line 2 where נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה

(2) counts as חדשים because not much time passed from נפילה when she was an ארוסה to מכירה when she was still ארוסה

ii) 'רש"י of שיטה ב' takes a מהלך that's more בדוחק and says that line 2

(1) Counts as ישנים because

(2) We assume that a long time passed from נפילה when she was ארוסה until today when she's in בית דין and is presumably already a נשואה

iii) while

- (1) line 5 where נפלו לה משנשאת ומכרה כשנשאת
- (2) counts as חדשים because
- (a) we assume that less time passed from נפילה when she was already נשואה until today
- iv) And we don't derive a לימוד from חדשים in line 5 to ישנים in line 2
- f) In the end the גמרא notes that the ברייתא in תוספתא פושט the איבעיא by making it clear that
- i) בטל מכר רבנן דאמרו לו say that the מכר is בטל
- ii) So it must be that
- (1) 'ב' of the איבעיא is correct
- (2) that רבנן דאמרו לו asked that the דין for line 2 should be בטל מכרה even בעודה ארוסה where she sells
- g) Here is the מסקנא of the גמרא for 'ב' שיטה of רש"י

שיטה ב' לרש"י								
מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה		
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה			
				בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארוסה		2
			בית שמאי ובית הלל לאמרו לו דר' יהודה			נפלו לה משנתארוסה שורה 2	אמרו לו רש"י שיטה ב'	3
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת		5

- 8) אמרו לו קשיא of ר"ת on the שיטה of רש"י
- a) רש"י of שיטה א' of צד א' follows אמרו לו דר' יהודה of איבעיא of צד א'
- i) Namely that the קשיא of אמרו לו is to the רישא of תתארס of נפלו לה עד שלא תתארס of רישא in line 1
- ii) Where בית שמאי and בית הלל both say תמכור לכתחלה while she's an ארוסה
- iii) And רבנן דאמרו לו say
- (1) For בית הלל the דין for שלא נתארוסה in line 1 should be מכרה קיים בעודה ארוסה even if she sold
- (2) Because this is what בית הלל say for משנתארוסה in line 2
- b) רש"י of שיטה ב' of צד ב' follows אמרו לו of איבעיא of צד ב'
- i) Namely that
- (1) the קשיא of אמרו לו is to the סיפא of ארוסה of נפלו לה משנתארוסה ומכרה בעודה ארוסה in line 2
- (2) where בית שמאי say לכתחלה and בית הלל say דיעבד

(3) and

(a) בית הלל and בית שמאי disagree with both רבנן

(b) and say for line 2 that her מכר is בטל even דיעבד

(4) because

(a) the דין in line 5 that

(i) where נפלו לה משנישאת ומכרה משנשאת

(ii) Her מכר is בטל both for בית שמאי and for בית הלל

(b) Makes it מסתבר that

(i) in line 2 her מכר should also be בטל

שיטת רבינו תם							
מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
					בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
				בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
				צד א' בדומה לבית הלל בשורה 2		נפלו לה עד שלא תתארס שורה 1	3 אמרו לו לר"ת צד א'
			צד ב' בדומה לשורה 5			נפלו לה משנתארסה שורה 2	3 אמרו לו לר"ת צד ב'
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

c) שאלה

i) How are we to explain the תשובה of רבן גמליאל

d) תשובה

שיטת ר"ת צד ב'	שיטת ר"ת צד א'	שיטה ב' דרש"י צד ב'	שיטה ב' דרש"י צד א'	שיטה א' דרש"י צד ב'	שיטה א' דרש"י צד א'		
	ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה			ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	ישנים זמן רב עד שמכרה משנתארסה	נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה בעודה ארוסה	1
ישנים זמן רב עד שניסת ובאת לפנינו	חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה קיים	ישנים זמן רב עד שניסת ובאת לפנינו	ישנים זמן רב עד שניסת ובאת לפנינו		חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה קיים	נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה	2
חדשים זמן קצר עד שבאת לפנינו		חדשים זמן קצר עד שבאת לפנינו	חדשים זמן קצר עד שבאת לפנינו	חדשים זמן קצר עד שמכרה מכרה בטל		נפלו לה משנשאת ומכרה משנשאת	5

i) רש"י of שיטה א' follows צד א'

(1) Namely

(2) Line 1

- (a) where מוכרת בעודה ארוסה and she was נפלו לה עד שלא תתארס
 - (b) Counts as ישנים because
 - (i) We assume that a long time passed from נפילה before she was an ארוסה until מכירה when she was already ארוסה
 - (3) while
 - (a) line 2
 - (i) where נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה
 - (ii) counts as "חדשים" because
 - 1. we assume that less time passed from נפילה when she was ארוסה to מכירה when she was still an ארוסה
 - (4) And we don't derive a לימוד from חדשים in line 2 to ישנים in line 1
 - ii) רש"י of שיטה ב' follows צד ב'
 - (1) Namely
 - (2) line 2 where נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה
 - (a) Counts as ישנים because
 - (b) We assume that a long time passed from נפילה when she was ארוסה until today when she's in בית דין and is presumably already a נשואה
 - (3) while
 - (a) line 5 where נפלו לה משנשאת ומכרה כשנשאת
 - (b) counts as חדשים because
 - (c) we assume that less time passed from נפילה when she was already נשואה until today
 - iii) And we don't derive a לימוד from חדשים in line 5 to ישנים in line 2
 - e) In the end
 - i) the גמרא notes that
 - (1) since the ברייתא in תוספתא says that רבנן דאמרו לו hold that the מכר is בטל
 - (2) it must be
 - (a) that צד ב' of the איבעיא is correct
 - (b) and that רבנן דאמרו לו asked that the דין for line 2 should be בטל מכרה even where she sells בעודה ארוסה
 - (3) Since
 - (a) for צד א' that deals with line 1
 - (b) רבנן דאמרו לו never even considered that the מכר might be בטל
- 9) בא"ד ונראה לרבינו תם at מהרש"א of המשך

- a) תוספות to קשיא
- i) Instead of saying for תם רבינו that צד א' compares תתארס שלא עד נפלו in line 1 to קיים דיעבד מכרה לה משנתארסה נפלו in line 2 where
 - ii) Why doesn't תוספות say that
 - (1) צד א' compares תתארס שלא עד נפלו in line 1 with משניסת לה נפלו in line 5
 - (2) the same as צד ב' compares לה משנתארסה נפלו to משניסת לה נפלו in line 5
 - (3) but with this change
 - (a) צד א' derives from line 5 only that she can't be מוכר לכתחלה
 - (b) While צד ב' derives from line 5 the full דין that the מכר is בטל
 - iii) Note that רש"י used this מהלך in צד א' of his שיטה ב'
- b) תירוץ
- i) If נפלו עד שלא תתארס in line 1 is compared to ניסת in line 5
 - (1) The משנה should have set out the קשיא of אמרו לו right after תתארס עד שלא תתארס in line 1
 - (2) Instead of after לה משנתארסה נפלו in line 2
 - ii) But
 - (1) Now that נפלו לה עד שלא תתארס in line 1 is compared to לה משנתארסה נפלו in line 2
 - (2) We understand that אמרו לו follows משנתארסה in line 2 so that אמרו לו can easily base their קשיא on line 2
 - iii) Note that
 - (1) for שיטה ב' of רש"י and for צד ב' of שיטת רבינו תם
 - (a) We understand that קשיא of אמרו לו is properly placed in line 3
 - (b) because the קשיא of אמר לו is to line 2 where לה משנתארסה נפלו
- c) קשיא
- i) Presumably for the first שיטה of רש"י
 - ii) It must also be that צד א' compares line 1 to line 2 and not to line 5
 - iii) Because otherwise the משנה should have brought the קשיא of אמרו לו after line 1 and not after line 2
 - iv) So why doesn't תוספות explain this for רש"י as well as for רבינו תם
- d) תירוץ
- i) Since תוספות already has to explain for שיטת רבינו תם that
 - (1) חדשים and ישנים have one meaning for צד א' and another meaning for צד ב'
 - (2) As we explained earlier

- ii) תוספות is also מתרץ for רבינו תם why צד א' for his שיטה doesn't compare line 1 to line 5 instead of to line 2
 - iii) And תוספות assumes that we'll understand that the same תירוץ explains why the first צד of the first שיטה of רש"י compares line 1 to line 2 instead of line 5
- 10) מהרש"א of המשך
- a) Return to the קשיא of מהרש"א on why תוספות assumes that צד א' for רבינו תם compares line 1 to line 2 instead of to line 5
 - b) Can we also give the following תירוץ
 - i) If line 1 is compared to line 5 the result must be that מכרה בטל in line 1 the same as in line 5
 - ii) And in fact it must be that at least רבן גמליאל agrees with this מהלך
 - (1) Since רבן גמליאל compares line 1 to line 5 and says
 - (a) "אם על החדשים אנו בושים"
 - (i) meaning we're בושים for the דין in line 5 that מכרה בטל
 - (b) ואתם מגלגלים עלינו גם את הישנים
 - (i) meaning you'll cause us to be בושים by saying מכרה בטל also for the דין in line 1
 - c) תירכא to the possible פירכא
 - i) we've explained earlier that
 - (1) for צד א' of שיטה ב' of רש"י
 - (2) the לימוד for דאמרו לו for line 2 that מכרה קיים דיעבד can only come from line 5

דף עח:

תוספות ד"ה תני מוכרת

1) הקדמה

a) Here is the מסקנא of the prior דיבור for 'ר"ת and for רש"י of שיטה ב'

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			שעת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
	רבן גמליאל דמשנה		אמרו לו דר' יהודה	בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

2) note that

a) since 'נפלו לה משנתארסה ומכרה' where מכרה בטל say in line 2 that 'אמרו לו דר' יהודה בעודה ארוסה"

b) It's a מכרה משנשאת also בטל that her מכר is 'אמרו לו דר' יהודה כל שכן

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			שעת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
אמרו לו דר' יהודה מצד כל שכן	רבן גמליאל דמשנה		אמרו לו דר' יהודה	בית הלל	בית שמאי	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

3) ברייתא דר' חנינא

a) This ברייתא sets out a שקלה וטריא between ר' חנינא and ר' חנינא

b) רבנן דאמרו לו לר' חנינא that רבנן דאמרו לו לר' חנינא agree with רבנן דאמרו לו לר' חנינא

i) In line 2 the מכר is בטל where משנתארסה even if she sold ארוסה

ii) Because they compare line 2 with line 5 where משנשאת ומכרה משנשאת

c) תמכור לכתחלה רבן גמליאל ר' חנינא says that ר' חנינא

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
אמרו לו דר' יהודה מצד כל שכן אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל דמשנה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר דברי אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
	בית שמאי ובית הלל					נפלו לה משנשאת	5

- d) מכרה ought to agree at least that רבן גמליאל לר' חנינא ask that רבנן דאמרו לו לר' חנינא where she sells משנשאת בטל
- e) רבן גמליאל
- i) based on the טענה of "חדשים וישנים" in the prior דיבור
- ii) responds that לכתחלה even where מכרה משנשאת
- f) Note that
- i) Since the מכרה בטל applies to מכרה משנשאת of עיקר מימרא דר' חנינא
- ii) אמרו לו דר' חנינא as the שיטה of שיטה refers to this תוספות
- iii) Even though we've established that it's a כל שכן that דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא also say that מכרה בטל
- g) Note also that
- i) אמרו of שיטה as the מכרה בעודה ארוסה for מכרה בטל that שיטה refers to the תוספות לו דר' יהודה
- ii) Even though we've established that דר' חנינא אמרו לו דר' חנינא also say that מכרה בטל where מכרה בעודה ארוסה

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
	בית שמאי ובית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
עיקר אמרו לו דר' חנינא ואמרו לו דר' יהודה מצד כל שכן	רבן גמליאל דמשנה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה ומודי להו אמרו לו דר' חנינא	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
	בית שמאי ובית הלל					נפלו לה משנשאת	5

4) גמרא of המשך

- a) קשיא
- i) For ר' חנינא who says that רבן גמליאל רבן תמכור לכתחלה even when the מכירה is משנשאת

ii) How is it that our משנה quotes רבן גמליאל as saying that in this case the מכר is דיעבד only קיים

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
					בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
אמרו לו דר' יהודה עיקר אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל דמשנה	רבן גמליאל (דברייתא) לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
						נפלו לה משנשאת	5

b) Both רב זביד and רב פפא are מתרץ קשיא this

c) רב זביד of תירוץ on the מחולק are ריב"ם and רש"י

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא		רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דרש"י
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא		אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל רבן גמליאל לר' יהודה? ור' חנינא?	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה? ור' חנינא?	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דריב"ם
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל רבן גמליאל לר' יהודה?	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא רבן גמליאל לר' יהודה?	נפלו לה משנתארסה	רב פפא

d) רש"י of תירוץ as explained by רב זביד

i) be גורס in the משנה that רבן גמליאל says where תמכור לכתחלה

ii) and it's a שכן כל that תמכור לכתחלה when she's still an ארוסה

e) ריב"ם of תירוץ as explained by רב זביד

i) be גורס in the ברייתא that רבן גמליאל says לא תמכור לכתחלה משנשאת

ii) note that this leaves open

(1) both for רבן גמליאל לר' חנינא and רבן גמליאל לר' יהודה

(2) whether תמכור לכתחלה when she's still an ארוסה

f) רב פפא of תירוץ

i) The משנה that says for רבן גמליאל that לא תמכור לכתחלה

(1) deals with ר' יהודה according to ר' גמליאל

ii) While

(1) The משנשאת even תמכור לכתחלה that says ברייתא

ר' חנינא according to ר' גמליאל (a) deals with

(2) And for ארוסה when she's still an תמכור לכתחלה כל שכן ר' חנינא

iii) note that this leaves open whether

(1) for ר' יהודה according to רבן גמליאל

(2) ארוסה when she's still an תמכור לכתחלה

5) גמרא

a) רב פפא to קשיא

i) How is it that רב פפא establishes that

(1) At least רבן גמליאל לר' חנינא agrees with בית שמאי in line 2

(2) That תמכור לכתחלה where ארוסה ומכרה בעודה

b) תירוץ

i) משנה לר' חנינא רבן גמליאל disagrees with

ii) and say that בית שמאי and בית הלל aren't מחולק and both agree that תמכור לכתחלה in line 2 where ארוסה עודה

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא		רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל לר' יהודה? ור' חנינא?	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דרש"י
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא		אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל רבן גמליאל לר' יהודה? ור' חנינא?	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה? ור' חנינא?	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דריב"סי
אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל למשנה דידן רבן גמליאל לר' יהודה?	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא רבן גמליאל לר' יהודה?	נפלו לה משנתארסה	רב פפא

6) ד"ה לא כר' יהודה at מהרש"א as explained by תוספות ד"ה תני

a) הקדמה

i) We earlier left unresolved for רב פפא whether for רבן גמליאל לר' יהודה the דין is עודה ארוסה when she's תמכור לכתחלה

b) But

i) Now that we've established for רב פפא that רב חנינא says that בית הלל hold that עודה ארוסה when she's תמכור לכתחלה

ii) It must be for רב פפא that רבן גמליאל לר' יהודה says תמכור לכתחלה

c) Because

- i) If both רבן גמליאל לר' חנינא and רבן גמליאל לר' יהודה say תמכור לכתחלה
- ii) Who is the תנא of the משנה who says that בית הלל hold לכתחלה in line 2 where משנתארסה נפלו לה

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
אמרו לו דר' יהודה		רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	אמרו לו דר' יהודה	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דרש"י
אמרו לו דר' יהודה	רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא		אמרו לו דר' יהודה	בית הלל רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא?	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא?	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דריב"ם
אמרו לו דר' יהודה	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	אמרו לו דר' יהודה	בית הלל לר' יהודה רבן גמליאל לר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב פפא

d) Note that

- i) For ריב"ם according to רב זביד
- (1) it must also be that at least for רבן גמליאל לר' יהודה
- (2) מכרה בעודה ארוסה where לא תמכור לכתחלה
- ii) Because otherwise we'd have the same קשיא
- (1) Who is the תנא of the משנה who says that בית הלל said לכתחלה in line 2

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
אמרו לו דר' יהודה		רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	אמרו לו דר' יהודה	בית הלל	בית שמאי רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דרש"י
אמרו לו דר' יהודה	רבן גמליאל לר' יהודה ור' חנינא		אמרו לו דר' יהודה	בית הלל לר' יהודה רבן גמליאל לר' יהודה רבן גמליאל לר' חנינא?	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא?	נפלו לה משנתארסה	רב זביד אליבא דריב"ם
אמרו לו דר' יהודה	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	אמרו לו דר' יהודה	בית הלל לר' יהודה רבן גמליאל לר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	רב פפא

e) קשיא

- i) For רב זביד as understood by רש"י
- ii) We've proved that

(1) רבן גמליאל לר' חנינא and רבן גמליאל לר' יהודה both say

(a) מכרה משנשאת where תמכור לכתחלה

(b) מכרה בעודה ארוסה where מכל שכן and

iii) So

(1) who is the תנא of the משנה

(2) who says that לא תמכור לכתחלה בעודה ארוסה בית הלל said in line 2 where נפלו לה משנתארסה

7) מהרש"א as explained by תד"ה תני

a) There are גמרא in our גמרא that רבן גמליאל in his תשובה to יהודה said אמרו לו דר' יהודה

i) "אף זו"

(1) meaning that in line 2 where מכרה בעודה ארוסה

(2) לא תמכור לכתחלה

b) רש"י says

i) מימרא "צריך למוחקו" to this

c) תוספות

i) It's not מצד הדין that רש"י is מוחק these words since for יהודה in רבן גמליאל לר' יהודה in fact the דין is לא תמכור לכתחלה

ii) But because the words don't appear in the תוספתא

8) מהרש"א

a) Note from the last table that

i) For רב זביד as explained by רש"י

(1) the מחיקה is in fact מצד הדין both for רבן גמליאל לר' יהודה and ר' חנינא לר' חנינא

ii) For רב זביד as explained by ריב"ם

(1) For רבן גמליאל לר' יהודה it's clear that the מחיקה isn't מצד הדין

(2) And it's possible that the מחיקה also isn't מצד הדין for רבן גמליאל לר' חנינא

iii) for רב פפא

(1) For רבן גמליאל לר' יהודה the מחיקה isn't מצד הדין

(2) רבן גמליאל לר' חנינא is מצד הדין the מחיקה

b) So

i) When רש"י says that for תוספות

(1) מימרא "צריך למוחקו" to this

(a) Not מצד הדין because in fact the דין is לא תמכור לכתחלה

(b) But because the words don't appear in the תוספתא

ii) ריב"ם of שיטה says this only for רב זביד according to the תוספות

9) גמרא of המשך

a) הקדמה

i) רב פפא of שיטה assume that we now follow the

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	בית הלל				בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
עיקר אמרו לו דר' חנינא אמרו לו דר' יהודה מכה כל שכן	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל אליבא דרבן גמליאל דר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

b) בטל is מכירה משנשאת say רב ושמואל

i) נפלו לה עד שלא תתארס Both

ii) נפלו לה משנתארסה And for

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל					בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
רב ושמואל עיקר אמרו לו דר' חנינא אמרו לו דר' יהודה מכה כל שכן	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל אליבא דרבן גמליאל דר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

c) קשיא

i) רבן גמליאל לר' חנינא nor רבן גמליאל לר' יהודה follow neither רב ושמואל

ii) Since

(1) נפלו לה משנתארסה ומכרה משנשאת בטל where מכרה neither says

(2) נפלו לה עד שלא תתארס where מכרה בטל that they don't say מכל שכן and

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	רבן גמליאל לר' יהודה? ?	רבן גמליאל לר' חנינא רבן גמליאל לר' יהודה? ?			בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
רב ושמואל עיקר אמרו לו דר' חנינא אמרו לו דר' יהודה מכה כל שכן	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל אליבא דרבן גמליאל דר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

מהרש"א as explained by תוספות 10)

i) It must also be that

(1) both agree that אמרו לו דר' חנינא and אמרו לו דר' יהודה (1)

(2) נפלו לה עד שלא תתארס where קיים דיעבד בטל and isn't מכר (2)

מכירה כשהיא נשואה			מכירה כשהיא ארוסה			עת נפילה	
מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה	מכרה בטל	מכרה קיים בדיעבד	תמכור לכתחלה		
רב ושמואל	רבן גמליאל לר' יהודה? אמרו לו לר' יהודה? אמרו לן לר' חנינא? ?	רבן גמליאל לר' חנינא רבן גמליאל לר' יהודה? אמרו לו לר' יהודה? אמרו לן לר' חנינא? ?			בית שמאי ובית הלל	נפלו לה עד שלא תתארס	1
רב ושמואל עיקר אמרו לו דר' חנינא אמרו לו דר' יהודה מכה כל שכן	רבן גמליאל לר' יהודה	רבן גמליאל לר' חנינא	עיקר אמרו לו דר' יהודה אמרו לו דר' חנינא	בית הלל אליבא דרבן גמליאל דר' יהודה	בית שמאי רבן גמליאל לר' חנינא וכן בית הלל אליבא דר' חנינא	נפלו לה משנתארסה	2
בית שמאי ובית הלל						נפלו לה משנשאת	5

ii) Because otherwise

(1) רבן דאמרו לו רב ושמואל should have answered that גמרא The

(2) מקשן And the

(a) כמאן Instead of asking

(b) רבן גמליאל that רב ושמואל should have said only that disagree with

גמרא of המשך 11)

a) רב ושמואל on קשיא to תירוץ a)

i) say that רבותינו i)

(1) מכרה משנשאת when she's בטל מכרה (1)

(2) Both where (2)

(a) the נפלו לה עד שלא תתארס are נכסים

(b) or the נפלו לה משנתארסה are נכסים

ii) רבותינו agree with רב ושמואל

12) מהרש"א

a) First הקדמה

i) We established earlier that

(1) it's more likely that גורם דזמן נפילה בטל where there is a מכרה

(a) Namely for נפלו לה משנתארסה

(2) than where there is no גורם דזמן נפילה

(a) namely for נפלו לה עד שלא תתארס

ii) We also established earlier that

(1) it's more likely that גורם דזמן מכירה בטל where this is a מכרה

(a) namely for מכרה משנשאת

(2) than where there is no גורם דזמן מכירה

(a) namely for מכרה בעודה ארוסה

b) second הקדמה

i) We've established that

(1) נפלו לה where מכרה בטל say that אמרו לו דר' חנינא and אמרו לו דר' יהודה

משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה

(a) Namely where there is a גורם of זמן נפילה and there is no גורם דזמן מכירה

c) שאלה

i) Why is it that אמרו לו דר' חנינא and אמרו לו דר' יהודה say the מכר isn't בטל where נפלו לה עד שלא תתארס ומכרה משנשאת

(a) Where there is no גורם דזמן נפילה and there is a גורם דזמן מכירה

d) תשובה

i) Must be that a גורם דזמן נפילה counts more than a גורם דזמן מכירה

e) שאלה

i) Why do the פוסקים say that a גורם דזמן מכירה counts more than a גורם דזמן נפילה

ii) namely

(1) נפלו עד שלא תתארס ומכרה משנשאת for מכרה בטל

(2) נפלו משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה for מכרה קיים

f) תשובה

i) Part 1

(1) We've established that רבותינו say that when she's מכרה משנשאת her מכר is בטל

(2) Whether

(a) the נכסים are תתארס נפלו לה עד שלא

(b) or the נכסים are משנתארסה נפלו לה

(3) Now

(a) If רבותינו held that בטל מכרה for "נפלו לה משנתארסה ומכרה בעודה ארוסה"

(b) This would have been a greater רבותא

(i) than that בטל מכרה where משנשאת ומכרה משנתארסה נפלו לה

(ii) And רבותינו should have mentioned it

(4) Must be that רבותינו say the גורם דזמן מכירה counts more that גורם נפילה

ii) Part 2

(1) The פוסקים agree with רבותינו

13) פרק הכותב in משנה

a) הכותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסייך אם מכרה ונתנה קיים

14) גמרא there

a) The משנה teaches that if לא כתב לה the מכר is בטל

15) מהרש"א as explained by תוספות

a) For a reason not relevant here it must be that the משנה deals with where מכרה משנשאת

b) And

i) It also must be that משנתארסה נפלו לה

ii) Because

(1) If the משנה deals with עד שלא תתארס נפלו לה and says that a מכר משנשאת is בטל

(2) It must be that the משנה follows רבותינו

iii) And

(1) This isn't מסתבר

(2) Because

(a) If the משנה in הכותב follows רבותינו

(b) The גמרא would have realized from the start that רב ושמואל follow the משנה and רבותינו

(c) and the גמרא wouldn't have asked "רב ושמואל כמאן"

iv) Note that

(1) This is no קשיא once we say that the משנה deals with נפלו לה משנתארסה ומכרה משנשאת

(2) Because then the משנה can follow אמרו לו דר' חנינא and not רבותינו

c) Note also that

i) if מכרה בעודה ארוסה משנה deals with תוספות could have decided that

ii) אמרו לו instead of אמרו לו דר' יהודה משנה follows תוספות would have said that דר' חנינא

תד"ה לימא תנינא

- 1) משנה
 - a) נפלו לה משנשאת אלו ואלו מודים אשר מכרה בטל
 - b) נפלו לה משנתארסה ומכרה משנשאת מכרה קיים בדיעבד
- 2) תקנת אושא
 - a) האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה מכרה בטל
- 3) פרק החובל in גמרא
 - a) The גמרא there proposes to be מיישב two ברייתות by saying one ברייתא was said before תקנת אושא and the other was said afterwards
- 4) תוספות
 - a) Presumably this implies that תקנת אושא applies even if שלא נשאת
 - b) Because
 - i) If it were true that תקנת אושא applies only if משנשאת
 - ii) The גמרא could have answered that
 - (1) one ברייתא deals with where משנשאת
 - (2) While the other ברייתא deals with where שלא נשאת
- 5) גמרא here
 - a) שאלה
 - i) Does the משנה on נפלו לה that says מכרה בטל teach the same דין as אושא
 - b) תשובה
 - i) The משנה by מכרה בטל teaches only that בעל can be מוציא פירות from לקוחות while the אשה is alive
 - ii) goes further and teaches that בעל is יורש the גוף הקרקע if the אשה dies
- 6) תוספות
 - a) קשיא
 - i) Why doesn't the גמרא answer that
 - (1) our משנה says מכרה בטל only when משנשאת
 - (2) while
 - (a) we've apparently established from the גמרא in החובל that
 - (b) נפלו לה עד שלא נשאת תקנת אושא applies even if
 - b) תירוץ
 - i) "בלאו הכי משני שפיר"
 - ii) Presumably this means that

- (1) The פירות בחי' that our משנה deals only with
- (2) Is good enough to show that our משנה doesn't teach the same דין as תקנת אושא

7) מהרש"א

a) It's also possible that תוספות

i) when it says בלאו הכי משני שפיר

ii) Means that

(1) It's possible that the גמרא in פרק החובל in fact holds that תקנת אושא applies only where משנשאת נפלו לה

(2) so the גמרא there in fact could have answered that

(a) one ברייתא deals with where משנשאת נפלו לה

(b) While the other ברייתא deals with where נשאת נפלו לה עד שלא

iii) But the גמרא there doesn't need to give this answer

(1) Because בלאו הכי משני שפיר

(2) Meaning that the תירוץ of תקנה כאן קודם תקנה כאן לאחר תקנה תירוץ is good enough to be ברייתות מיישב

דף עט.

רש"י ד"ה ואי לא

- 1) גמרא
 - a) שמואל
 - i) אם יבא שטר מברחת לידי אקרענו
- 2) רש"י according to חכמים as explained by
 - a) An אשה can use a שטר to be נכסים only if she writes כשארצה in the שטר
 - b) Because with the כח of this word
 - i) if the לוקח of נכסים from the אשה under the שטר claims the נכסים she can say קיים for the שטר to be רוצה
 - ii) If בעל claims the נכסים the אשה can say אני רוצה for the שטר to be קיים
- 3) גמרא
 - a) קשיא
 - i) The ברייתא is a קשיא for שמואל who says she needn't write כשארצה
 - b) תירוץ
 - i) The ברייתא
 - (1) deals with where she sells only נכסים מקצת
 - (2) And that's why she needs to write כשארצה to be able to be מבטל the שטר as שטר הברחה
 - ii) While שמואל
 - (1) Deals with where she sells all of her נכסים
 - (2) And it's in this case that she doesn't need to write כשארצה to be able to be מבטל the שטר as שטר הברחה
 - c) קשיא
 - i) What does the אשה gain by being מבטל the שטר to take נכסים away from the לוקח
 - ii) After all she'll then lose the נכסים to בעל
- 4) רש"י
 - a) The קשיא is to שמואל in a case where she sells all of her נכסים and doesn't need to say כשארצה
- 5) מהרש"א
 - a) קשיא

- i) Maybe the קשיא is also to the ברייתא where she sells מקצת נכסים and says כשארצה
- b) תירוץ
 - i) we've established for the ברייתא that
 - (1) when she says כשארצה
 - (2) If בעל claims the נכסים the אשה can say אני רוצה that the שטר should be קיים
 - ii) So שטר הברחה also protects the אשה against בעל

תד"ה כללא דמילתא

1) First הקדמה

- a) אשה of נכסי מלוג קרן belongs to the
- b) בעל that have "תורת פירות נכסי מלוג" belong to
- c) If the קרן of מלוג נכסי doesn't produce פירות
 - i) תורת פירות נכסי מלוג that produces פירות that have מלוג נכסי
- d) פירות that don't have מלוג נכסי תורת פירות count as קרן of מלוג נכסי that doesn't produce פירות

2) Second הקדמה

- a) שאלה
 - i) נפלו לה פירות תלושין if דין What's the
- b) תשובה
 - i) They don't have מלוג נכסי תורת פירות

3) Third הקדמה

- a) שאלה
 - i) What if פירות מחוברין נפלו לה
 - (1) תורת פירות נכסי מלוג that later increases in value have פשיטות it's a
 - (2) But what's the דין for the value of these פירות on the day they were לה
- b) תשובה
 - i) For ר' מאיר
 - (1) תורת פירות נכסי מלוג has no value
 - ii) For חכמים
 - (1) תורת פירות נכסי מלוג has value

פירות מחוברין	
יש להן תורת פירות נכסי מלוג	לחכמים
אין להן תורת פירות נכסי מלוג	לר' מאיר

4) רבינו חננאל according to עמוד ב' on ברייתא

- a) שאלה
 - i) What if פיר של גפרית וחפירה של צריף if נפלו לה
 - ii) צרוף or גפרית will make no further because זרעו כלה that are
- b) תשובה as explained by רבינו חננאל
 - i) "פירא" – תנא קמא

- (1) The פירות-גפרית and פירות-צריף are called "פירא" because
- (a) they have the same דין as פירות תלושים
 - (b) namely they don't have תורת פירות נכסי מלוג
- ii) "קרנא" – ר' מאיר
- (1) the פירות-גפרית and פירות-צריף are called "קרנא" because
- (a) they don't have the same דין as פירות תלושים
 - (b) namely they do have תורת פירות נכסי מלוג

דין	מיקרי	מאן דאמר	פירות מחוברין
יש להן תורת פירות נכסי מלוג		לחכמים	
אין להן תורת פירות נכסי מלוג		לר' מאיר	
			פיר של גפרית דזרעו כלה
אין להן תורת פירות נכסי מלוג	פירא	לחכמים	
יש להן תורת פירות נכסי מלוג	קרנא	לר' מאיר	

- 5) המשך גמרא
- a) counts as זרעו כלה because there are only a limited number of לבישות that a גלימא can be used for
 - b) רב נחמן
 - i) If גלימא נפלו לה
 - (1) לא ימכר
 - (2) And the פירות נכסי מלוג לבישות have תורת פירות נכסי מלוג
- 6) מהרש"א
- a) Note that
 - i) "פירא" refers to this דין as רב נחמן
 - ii) Even though
 - (1) based on חננאל רבינו it would have been more appropriate for רב נחמן to refer to this דין as קרנא
 - (2) Because they don't have the דין of פירות תלושין שנפלו לה and instead have תורת פירות נכסי מלוג

פירות מחוברין	מאן דאמר	מיקרי	דין
	לחכמים		יש להן תורת פירות נכסי מלוג
	לר' מאיר		אין להן תורת פירות נכסי מלוג
פיר של גפרית דזרעו כלה			
	לחכמים	פירא	אין להן תורת פירות נכסי מלוג
	לר' מאיר	קרנא	יש להן תורת פירות נכסי מלוג
גלימא דזרעו כלה			
	רב נחמן	פירא	יש לו תורת פירות נכסי מלוג

7) מהרש"א as explained by תוספות

a) רבינו חננאל קשיא First

i) The גמרא says that תנא קמא דר' מאיר agrees with רב נחמן who say זרעו כלה has no תורת פירות נכסי מלוג

ii) But in fact

(1) רבינו חננאל for

(2) we've established that it's ר' מאיר – not מאיר דר' – תנא קמא דר' – who says that תורת פירות נכסי מלוג זרעו כלה have

b) Second רבינו חננאל קשיא

פירות מחוברין	מאן דאמר	מיקרי	דין
	לחכמים		יש להן תורת פירות נכסי מלוג
	לר' מאיר		אין להן תורת פירות נכסי מלוג
פיר של גפרית דזרעו כלה			
	לחכמים	פירא	אין להן תורת פירות נכסי מלוג
	לר' מאיר	קרנא	יש להן תורת פירות נכסי מלוג
גלימא דזרעו כלה			
	רב נחמן	פירא	יש לו תורת פירות נכסי מלוג
	מסתבר לר' מאיר מההיא דפיר		יש לו תורת פירות נכסי מלוג
	מסתבר לחכמים מההיא דפיר		אין לו תורת פירות נכסי מלוג

i) If ר' מאיר says that

(1) פיר מחובר to the תורת פירות נכסי מלוג because they're פירות-גפרית (1)

ii) How is it that ר' מאיר in the משנה says

(1) For פירות מחוברין that the value of the פירות when נפלו לה don't have תורת פירות נכסי מלוג

(2) After all

- (a) פירות מחוברין גריעי aren't פירות-גפרית
- (b) So it's no more מסתבר
 - (i) תורת פירות נכסי מלוג that they have פירות-גפרית to say for
 - (ii) תורת פירות נכסי מלוג that they have פירות מחוברין than to say for

8) מהרש"א

- a) קשיא
 - i) if
 - (1) גריעי were in fact פירות-גפרית
 - (2) תורת פירות נכסי מלוג have פירות-גפרית that סברא and there was more to say
 - ii) We'd have this reverse קשיא:
 - (1) Why is it that
 - (a) תורת פירות נכסי מלוג don't have פירות-גפרית תנא קמא the
 - (b) תורת פירות do have פירות מחוברין say that חכמים the משנה While in the
- b) תירוץ
 - i) לא גריעי say חכמים and גריעי ר' מאיר says
- c) קשיא
 - i) סברות הפוכות have חכמים and ר' מאיר to say that דוחק It's a

דף עט:

תד"ה כמאן ותד"ה פירא דפירא

- 1) First הקדמה
 - a) In this דיבור
 - i) "קרן" that are נכסים
 - (1) belong to the אשה
 - (2) don't have תורת פירות נכסי מלוג
 - ii) "פירות" that are נכסים
 - (1) belong to בעל
 - (2) do have תורת פירות נכסי מלוג
- 2) Second הקדמה
 - a) a בהמה that's נפלה to an אשה as נכסי מלוג counts as קרן
- 3) גמרא
 - a) ר' ינאי
 - i) if the וולד is נגנב the כפל is paid to the אשה
 - b) ר' ינאי טעם on the הוה אמינא
 - i) Part 1
 - (1) A וולד that's born to נכסי מלוג also counts as קרן
 - (2) and the וולד doesn't have תורת פירות נכסי מלוג
 - (3) Because we're חושש that the אם might die and there'd otherwise be no קרן left for the אשה
 - ii) Part 2
 - (1) Not only does the וולד count as קרן because we're חושש that the אם might die and leave no קרן for the אשה
 - (2) But כפל for the וולד also counts as קרן because we're חושש that the אם and וולד will both die and there would otherwise be no קרן left for the אשה
- 4) מהרש"א as explained by תוספות
 - a) הוה אמינא קשיא
 - i) Why doesn't ר' ינאי teach the basic דין that וולד counts as קרן because חושש שמא תמות האם
 - b) תירוץ
 - i) It's more of a רבותא to teach that כפל counts as קרן because we're חושש that the וולד might die as well as the אשה

- 5) ברייתא
- a) פירא counts as פירא ולד בהמת נכסי מלוג
- 6) גמרא
- a) קשיא
- i) Must be that the ברייתא says that
- (1) חושש שמא תמות האם because we're not פירא counts as ולד
- (2) it follows that מכל שכן that the ברייתא isn't חושש that both the אם and ולד will die
- ii) So this is a קשיא to ר' ינאי who says כפל for the ולד counts as קרן because we're חושש that both the אם and ולד will die
- b) תוספות according to the מסקנא of תירוז
- i) You're right that we're not חושש that the אם will die
- ii) and מכל שכן that we're not חושש that both the אם and ולד will die
- iii) Still ר' ינאי says that כפל on the ולד counts as קרן because כפל is מעלמא
- 7) תוספות
- a) הקדמה
- i) it's more מסתבר
- (1) פירא דפירא דאתא מעלמא for דין פירות
- (2) פירא דאתא מעלמא for דין פירות
- b) So
- i) פירא דפירא דאתא כפל is כפל of a ולד where the כפל is כפל for דין פירות
- ii) פירא כפל is כפל of the אם where the כפל is כפל for דין פירות
- 8) תוספות of מסקנא according to the הכותב in גמרא
- a) פירא דפירא that's not מעלמא has a דין פירות
- 9) מהרש"א
- a) קשיא
- i) Since we've established that it's more מסתבר that
- (1) פירא דפירא דאתא מעלמא for דין פירות
- (2) פירא דאתא מעלמא for דין פירות
- ii) Then
- (1) It's also more מסתבר
- (a) פירא דפירא דלא אתא מעלמא for דין פירות

(b) than that there is a פירות דין for פירא דלא אתא מעלמא

iii) so we have this קשיא

(1) Once we know the דין פירות דין עיקר that פירא דלא אתא מעלמא have a פירות דין

(2) It's a פשיטות that פירא דפירא דלא אתא מעלמא have a פירות דין

(3) So what is the חידוש of the מימרא in פרק הכותב

דף פ.

תד"ה אכלה ערלה

1) גמרא

a) רב יהודה

i) אכלה ערלה שביעית וכלאים הרי זו חזקה

b) namely

i) a person has a חזקה in קרקע even if the years of חזקה include:

(1) when the מחזיק could have הנאה only from ערלה and not from פירות ערלה

(2) when the תבואות of the שדה – counting both פירות and זמורות – are הפקר

(3) times

(a) when the שדה was בכלאים זרוע

(b) but when the מחזיק could still have הנאה from כלאים זמורות

2) תוספות

a) קשיא First

i) There is another מימרא by רב יהודה that says אינה חזקה

b) The תירוץ of תוספות to this קשיא isn't relevant here

3) תוספות of המשך

a) קשיא Second

i) Why does the גמרא say in פרק כל שעה that אסורין של כלאי הכרם are קשין

ii) While the גמרא implies here that the מחזיק can have הנאה from כלאים זמורות

b) קשיא תירוץ to the second

i) In פרק כל שעה

(1) the גמרא deals with כלאים that was זרוע מעיקרו as כלאים

(2) so the קשין too grew as כלאים by more than the שיעור of 1/200

ii) Here

(1) The גמרא deals with כלאים that wasn't זרוע מעיקרו

(2) And

(a) While the פירות grew as כלאים by at least 1/200

(b) the זמורות didn't grow by that שיעור

4) מהרש"א

- a) קשיא
 - i) The גמרא also says in פרק כל שעה that קליפי ערלה are אסורין
 - ii) Why doesn't תוספות say this suggests that זמורות ערלה are אסורין and is a קשיא to our גמרא
 - b) תירוץ
 - i) For only קליפים that are שומר לפירות are אסור
 - ii) זמורות ערלה are never אסור
- 5) מהרש"א
- a) קשיא
 - i) To explain the first קשיא of תוספות on the סתירה from רב יהודה in חזקת הבתים
 - ii) Why doesn't תוספות use the תירוץ to its second קשיא
 - iii) Namely that חזקת הבתים in רב יהודה deals with where there was an increase of 1/200
 - b) תירוץ
 - i) Although the תירוץ would work for כלאים
 - ii) Still
 - (1) the תירוץ wouldn't work to explain why ערלה ושביעית don't count for חזקה
 - (2) since we've established that עצי ערלה and עצי שביעית are מותר in full

דף פ:

תד"ה נכסים

1) משנה

a) שאלה

- i) שומרת יבם שנפלו לה נכסים ומתה
- ii) מה יעשו בכתובתה ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה

b) Note that

- i) "כתובתה" in the שאלה means both
 - (1) מנה ומאתים ותוספת of עיקר כתובה (1)
 - (2) נכסי צאן ברזל and
- ii) "נכסים הנכנסין ויוצאין עמה" means נכסי מלוג

c) החולץ in גמרא of a הוה אמינא according to the תשובה

נכסי מלוג	"כתובתה" דהיינו מנה ומאתים ותוספת	"נכסים" דהיינו נכסי צאן ברזל	
יחלוקו יורשי בעל עם יורשי אב	יחלוקו יורשי בעל עם יורשי אב	יחלוקו יורשי בעל עם יורשי אב	בית שמאי
יורשי אב	יורשי בעל	בחזקתן	בית הלל

d) Note that

i) In the תשובה

- (1) נכסי צאן ברזל "נכסים" means
- (2) מנה ומאתים ותוספת of עיקר כתובה "כתובה" means only the

2) רש"י

a) in פרק החולץ the גמרא says that

i) First

- (1) נכסי מלוג for "עיקר יורשים" are the יורשי אב
- (2) נכסי צאן ברזל and for עיקר כתובה "עיקר יורשים" are the יורשי בעל

ii) second

- (1) Since בית שמאי say that יורשי אב יורשי בעל עם יורשי אב even though יורשי אב are עיקר יורשים
- (2) It can't be that the דין is also יחלוקו for עיקר כתובה and נכסי צאן ברזל where עיקר יורשים are יורשי בעל
- (3) So it's מסתבר that

(a) For עיקר יורשים are the יורשי בעל where נכסי צאן ברזל and עיקר כתובה

- (i) בית הלל that agree with בית שמאי

1. נכסים [נכסי צאן ברזל] בחזקתן
2. כתובה [עיקר כתובה] בחזקת יורשי בעל

(b) And they disagree with בית הלל only for נכסי מלוג

נכסי מלוג	מאתים ותוספת	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	בחזקתן	בית שמאי
יורשי אב	יורשי בעל	בחזקתן	בית הלל

b) קשיא

i) But this goes against the words in the משנה

ii) Since

- (1) the משנה asks who is יורש both "כתובתה" and עמה והיוצאין
- (2) where כתובתה means עיקר כתובה and נכסי צאן ברזל
- (3) And בית שמאי answer יחלוקו for all three

c) תירוץ

i) In the תשובה of the משנה for בית שמאי

ii) The משנה for בית שמאי is "שבקה" to its שאלה on כתובתה

iii) and instead

- (1) the משנה for בית שמאי deals only with נכסי מלוג
- (2) And teaches only that בית שמאי are מחולק with בית הלל and say יחלוקו only for נכסי מלוג

3) פרק מי שמת in משנה

a) נפל הבית עליו ועל אשתו

b) בחזקתן are נכסי צאן ברזל say that בית הלל

4) גמרא there

a) מחולק are אמוראים

i) Whether בחזקתן means

- (1) בחזקת יורשי הבעל
- (2) or בחזקת יורשי האשה
- (3) or יחלוקו

5) רש"י

a) The same מחלוקת אמוראים

i) would apply for בית הלל to the meaning of בחזקתן in our סוגיא for שומרת יבם שמתה

ii) namely

- (1) one שיטה says בחזקתן means יורשי הבעל and

(2) the other יורשי האב בחזקתן says שיטה (2)

b) and

- i) now that we've established that בית שמאי are מודה to הלל for צאן ברזל that נכסי צאן ברזל that נכסים בחזקתן
- ii) it follows that the אמוראים also applies to בית שמאי for צאן ברזל

נכסי מלוג	כתובה – מנה ומאתים	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב'	בית שמאי
יורשי אב	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב'	בית הלל

6) תוספות

a) It's מסתבר that רש"י also means to say that

- i) The אמורא who says for עליו ועל אמו that יחלוקו נפל הבית עליו ועל אמו
- ii) Would also say for שמתה יבם שומרת that בחזקתן means יחלוקו both for בית הלל and בית שמאי

נכסי מלוג	כתובה – מנה ומאתים	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב' ויחלוקו לשיטה ג'	בית שמאי לרש"י ע"פ הוספת תוספות
יורשי אב	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב' ויחלוקו לשיטה ג'	בית הלל לרש"י ע"פ הוספת תוספות

7) מהרש"א

- a) נכסי צאן ברזל for יחלוקו אמורא says in fact means to imply that רש"י
- b) Because

- i) we've established based on פרק החולץ that
- ii) נכסי צאן ברזל and נכסי מלוג for יחלוקו בית שמאי can't say

8) תוספות

a) ר"ת disagrees with רש"י and says that

- i) For משנה in our שומרת יבם
- ii) both בית שמאי and בית הלל need to hold that for צאן ברזל the word בחזקתן can only mean בעל בחזקת

נכסי מלוג	מאתים ותוספת	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	יורשי בעל	בית שמאי לר"ת
יורשי האב	יורשי הבעל	יורשי בעל	בית הלל לר"ת

b) because

- i) if בית שמאי were to hold that בחזקתן means יורשי אב בחזקת

- i) קשיא here doesn't ask this תוספות
 - (1) Because תוספות here thinks that this "ערב ותני להו" would be a דוחק
 - (2) Since
 - (a) the דין of עיקר כתובה is מפסיק between the דין of צאן ברזל and the דין of נכסי מלוג
 - (b) and
 - (i) if ערב ותני להו for נכסי צאן ברזל and נכסי מלוג
 - (ii) These דינים would have had to be mentioned out of order
 - ii) While תוספות in פרק מי שמת isn't concerned about this דוחק
- c) Note that
 - i) this ביאור is based on דפוס ראשון where מהרש"א uses the word "מפסקא" instead of "מספקא"
 - ii) The גרסא in דפוס ראשון also appears in דפוס עוז והדר

סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קוברת – חלק א'

1) First הקדמה

- a) Here are the שיטות on נכסים of שמתה יבם שומרת that we established in the prior דיבור רש"י for

נכסי מלוג	כתובה – מנה ומאתים	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב'	בית שמאי
יורשי אב	יורשי בעל	בחזקתן דהיינו ליורשי האב לשיטה א' ויורשי בעל לשיטה ב'	בית הלל

b) We also established that

- i) נכסי צאן ברזל for בית הלל agree with בית שמאי
- ii) So that
- (1) whatever בחזקתן means for בית הלל
- (2) נכסי צאן ברזל for בית שמאי means the same for בחזקתן

2) Second הקדמה

a) רש"י says that

- i) שומרת יבם שמתה מי קוברת of סוגיא
- ii) בחזקת נכסי צאן ברזל for נכסים בחזקתן that בית הלל for מאן דאמר follows the יורשי אב

b) so based on the first הקדמה

- i) it follows that the סוגיא also assumes that
- ii) בחזקת יורשי אב these נכסים are also בית שמאי for

נכסי מלוג	מאתים ותוספת	צאן ברזל	
יחלוקו	יורשי בעל	יורשי אב	בית שמאי
יורשי אב	יורשי בעל	יורשי אב	בית הלל

3) Third הקדמה

- a) In a כתובת אשה the בעל writes these words: "לכשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליכי"

4) Fourth הקדמה

- a) In גמרא the פרק נערה as explained by תוספות says that

- i) "תקנו קבורת אשה תחת ירושת איש מאשתו לנדונייתא"
- ii) נכסי צאן ברזל means נדוניה where

5) גמרא

- a) שומרת יבם שמתה מי קוברת
- i) יורשי הבעל קוברת דקא ירתי כתובתה
- b) או דלמא

- i) יורשי האב קוברה דקא ירתי נכסי מלוג
- 6) ד"ה יורשי הבעל at תוספות
- a) קשיא
- i) Since רש"י says that
- (1) יורש מנה ומאתים ותוספת יורשי בעל are only
- (2) and aren't צאן ברזל יורש נכסי צאן ברזל
- (3) so they have no נדוניא
- ii) why would יורשי בעל be חייב בקבורה
- b) תירוץ
- i) Even though חליצה until נישאת "לאחר מן השוק" יבם שומרת יבם can't be
- ii) Still
- (1) the יבם himself counts as an אחר for the purpose of saying that
- (a) although מנה מאתים גובה the גובה בעלה when מן הדין died she could not be ותוספת
- (b) Still
- (i) because she could then be נישאת to the יבם who counts as an אחר for this purpose
- (ii) we consider that
1. she then had the benefit of "מקצת" of a שיעבוד to be גובה מנה ומאתים ותוספת
2. and that she transferred this שיעבוד to the יבם
- (2) and this שיעבוד counts as enough of a נדוניא to be בעל יורשי בעל for her קבורה
- 7) בא"ד ויש לומר at מהרש"א
- a) קשיא
- i) יבם כאחר דמי that מסקנא reaches the גמרא סוגיא that it's only later in the
- b) תירוץ
- i) At the start of the סוגיא the גמרא already realizes that יבם כאחר דמי
- (1) for the purpose of counting her מקצת of a שיעבוד to ותוספת as מנה ומאתים ותוספת that she brought to the יבם נדוניא
- ii) It's only later in the מסקנא that the גמרא reaches the חידוש that
- (1) Because יבם כאחר דמי
- (2) we consider as if
- (a) the מנה ומאתים ותוספת גובה the אשה had actually been

(b) and that when she died the יבם and other יורשי בעל were יורש the מנה
בעלה שמת אשה and not from מאתם ותוספת

סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קוברת – חלק ב'

- 1) first ברייתא
a) שומרת יבם שמתה יורשי' יורשי כתובתה חייבין בקבורתה
- 2) גמרא
a) רב עמרם
i) The ברייתא proves that it's בעל יורשי who are בקבורתה
ii) Because "יורשי כתובתה" means בעל יורשי who are ותוספת מנה ומאתים
- 3) ד"ה יורשי הבעל at מהרש"א
a) קשיא
i) For יורשי אב go to נכסי צאן ברזל who says רש"י
ii) Maybe "כתובתה" in the ברייתא refers to נכסי צאן ברזל
iii) So that it's האב יורשי who are בקבורתה
b) תירוץ
i) If the ברייתא wanted to teach that יורשי האב are בקבורתה
(1) It would have been better for the ברייתא to refer to יורשי האב as יורשי נכסי מלוג
(2) Instead of referring
(a) to כתובתה that can refer both to מנה ומאתים and צאן ברזל
(b) where we might be "טועה" and say
(i) the ברייתא actually means that יורשי בעל who are מאתים חייב בקבורתה ותוספת
(ii) And the ברייתא by כתובתה refers to מנה because מנה ומאתים ותוספת is the כתובה עיקר
ii) so it must be that
(1) the ברייתא teaches that יורשי בעל are בקבורתה
(2) and the ברייתא by יורשי כתובתה means the כתובה עיקר of מנה ומאתים ותוספת that יורשי בעל are יורשי
- 4) Second ברייתא
a) אלמנה ניזונת מנכסי יתומין
b) ואין חייבין בקבורתה
c) ויורשי' יורשי כתובתה חייבין בקבורתה
- 5) גמרא
a) אביי

- i) איזהו אלמנה שיש לה שני יורשין הוי אומר זו שומרת יבם
 - ii) So the second ברייתא is further proof that רב עמרם is correct that יורשי בעל are חייבין בקבורתה
- 6) דף פא. at תוספות ד"ה איזוהי אלמנה
- a) The second ברייתא doesn't actually deal with שומרת יבם
 - b) Because a שומרת יבם by definition has no יתומין
 - c) So the second ברייתא is only by way of יתורא לימוד
- 7) מהרש"ל
- a) תוספות on קשיא
 - i) Why didn't תוספות give a stronger reason that the second ברייתא can't deal with שומרת יבם
 - ii) Namely
 - (1) since the second ברייתא says that
 - (a) it's **her** יורשים who are יורש כתובתה that are חייב בקבורתה
 - (b) And יתומין who are יורשי בעל are **not** חייבין בקבורתה
 - (2) So
 - (a) if the ברייתא were to deal with שומרת יבם שמתה
 - (b) it would be סותר the first ברייתא that says יורשי בעל are חייבין בקבורתה
- 8) מהרש"ל of קשיא to תירוצ' – מהרש"א
- a) Contrary to what the מהרש"ל says
 - i) Were it not for the proof by תוספות that ברייתא ב' doesn't deal with שומרת יבם we'd have said that
 - (1) ברייתא ב' deals with שמתה יבם שומרת and holds that יורשי אב are חייבין בקבורתה
 - (2) and ברייתא א' teaches that יורשי אב are חייבין בקבורתה
 - b) because:
 - i) although we've established that
 - (1) it can't be that the first ברייתא says יורשי האב are יורשי כתובתה because they're יורשי נכסי צאן ברזל
 - (2) since if so
 - (a) the first ברייתא should have avoided a טעות that יורשי בעל are חייבין בקבורתה because they're יורש מנה ומאתים ותוספות
 - (b) by referring to
 - (i) יורשי נכסי מלוג that clearly refer to יורשי אב as חייבין בקבורתה

- (ii) Instead of to יורשי כתובתה
- ii) This reasoning applies only if the second ברייתא doesn't deal with שומרת יבם אלמנה
- iii) Because
 - (1) had the second ברייתא dealt with שומרת יבם
 - (a) the second ברייתא would have prevented us from making this "טעות" in the first ברייתא
 - (b) and would have confirmed that יורשי אב are חייבין בקבורתה
- c) now
 - i) this is why תוספות needs to explain that the second ברייתא doesn't deal with שומרת יבם
 - ii) namely
 - (1) so that ברייתא ב' can't prevent the "טעות" in ברייתא א' that we've mentioned
 - (2) With the result that we can't derive from ברייתא א' that יורשי אב are חייבין בכתובתה

סוגיא דשומרת יבם שמתה מי קבורה – חלק ג'

- 1) first הקדמה
 - a) A יבם can be קבורה of a יבם שומרת יבם
 - i) Either because he's יורש כתובה directly from the יבם שומרת יבם
 - ii) Or because he's במקום of בעלה שמת who'd have been קבורה if he were alive
- 2) Second הקדמה
 - a) יבם are קבורה from a ברייתא פושט is רב עמרם including יורשי בעל that in fact
 - b) Because they're יורש her כתובה עיקר of מנה מאתים ותוספת
- 3) פא. at גמרא
 - a) רבא of קשיא
 - i) Why do you say that יורשי בעל are קבורה
 - ii) Let the יבם say I'm יורש the כתובה עיקר from בעלה שמת and not from אשה
 - b) אביי of תירוץ
 - i) יבם say to the יורשי אשה
 - (1) If you claim that you're יורש the כתובה עיקר from שמת בעלה
 - (2) Then
 - (a) You're also claiming that the יבם שומרת doesn't count as if she were גובה the כתובה עיקר from שמת
 - (b) And the reason must be that
 - (i) You treat שמת בעלה as if he were בחיים until the יבם שומרת died
 - (ii) Presumably because you the יבם stand in his place
 - (3) But
 - (a) Now that you've said that you stand in his place
 - (b) You should be קבורה the same as בעלה שמת if he were בחיים
 - c) רבא of קשיא
 - i) The יבם can answer that
 - (1) I do claim that I'm יורש the כתובה עיקר from בעלה שמת and not from the אשה
 - (2) and
 - (a) the reason that the יבם שומרת doesn't count as if she were גובה the עיקר בעלה שמת from כתובה
 - (b) Isn't that
 - (i) I stand in the place of שמת בעלה

- (ii) Which would make me be חייב for her קבורה in the place of בעלה שמת
- (c) But instead the reason is that
- (i) the כתובה לאחר says she can be גובה the כתובה only
- (ii) So לא נתנה כתובה לגבות מחיים
1. while I the יבם am alive and she's had no חליצה from me
 2. and she's still לשוק אסורה
- 4) מהרש"א ד"ה משום דבאין
- a) קשיא
- i) Why don't ירשי אשה answer
- (1) You ought not to be able to avoid קבורה based on your ירושה not coming from the שמתה יבמה
 - (2) Where you yourself are the reason that your ירושה comes from שמת בעלה and not from שמתה יבמה
- 5) המשך גמרא
- a) רבא קשיא of תירוצין
- i) The טענה of the יבם that לא applies only for בית שמאי who are דורש the לשון of the כתובה
- ii) It doesn't apply to בית הלל
- (1) Who aren't דורש the לשון of the כתובה
 - (2) And who as a result say that נתנה כתובה לגבות מחיים
- iii) so
- (1) if the יבם claims that he's not יורש from the אשה
 - (a) he's saying that he's בעל במקום
 - (b) and he's חייב בקבורה for that reason
- 6) מהרש"א ד"ה מאן שמעת לה at תוספות
- a) First הקדמה
- i) אחיו שמת of נכסים יורש who is יבם
- ii) Can't be מוכר any of these נכסים until he pays the כתובה of the יבמה or is מייחד שיעור כתובתה
- b) Second הקדמה
- i) An שותה and בעל אשה שקינא לה בעלה
- ii) Can't be גובה her כתובה
- iii) Because

- (1) ספק זנתה
- (2) And she can't be מוחזקין בנכסי אביהן who are יתומים from גובה מספק
- c) First שאלה for בית הלל
- i) Once there is ייבום and the יבם is יורש the נכסים of אחיו שמת
- ii) Why doesn't the כתובה of the יבמה count as גבוי for the purpose of allowing יבם to sell נכסים of אחיו שמת
- d) Second שאלה for בית הלל
- i) Why don't we treat the סוטה who was שותה as if she had already been גובה her כתובה while her בעל was alive
- ii) so that she is the מוחזק instead of בעל יורשי
- e) תשובה
- i) the הלכה of לגבות מחיים מחיים standing alone
- (1) is only strong enough to support a חיוב קבורה
- (2) and isn't strong enough to count the כתובה as גבוי for other purposes

דף פא.

תד"ה והא בעינן

- 1) תוספות
 - a) כתובה has no ארוסה
- 2) מהרש"א
 - a) כתובה does have a ארוסה
 - b) כתובה under her חייב בקבורתה בעל isn't means to say that תוספות

תד"ה הרוצה שימכור

1) First הקדמה

- a) If אח ראשון dies and אח שני is מייבם the אלמנה of אח ראשון
- b) then
 - i) ראשון נכסים יורש שני is
 - ii) And all of these נכסים are אחראין for the כתובה that ראשון gave to his wife

2) second הקדמה

- a) שני who's מייבם the אלמנה of ראשון doesn't give her his own כתובה
- b) It follows that שני doesn't say that דקנאי ודקנינא to be משעבד his own נכסים for her כתובה

3) third הקדמה – various תקנות

- a) Because אשה הקנו לו מן השמים חכמים
 - i) יבם that were מתקן for the benefit of the יבם
 - (1) כתובתה על נכסי ראשון
 - (2) Meaning that the יבמה looks to נכסי ראשון for her כתובה
- b) Because בעל doesn't write a כתובה for יבמה in which he says דקנאי ודקנינא to be משעבד his own נכסים for her כתובה
 - i) יבמה that were מתקן for the benefit of the יבמה
 - ii) That יבם can't sell נכסי ראשון until he pays her כתובה
- c) כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה
 - i) יבמה that were also מתקן for the benefit of the יבמה
 - (1) If there aren't enough נכסי ראשון to pay her כתובה
 - (2) She can be גובה from בני חרי of שני
 - ii) But note that
 - (1) if שני sells his own נכסים
 - (2) the rule remains that
 - (a) because he didn't say דקנאי ודקנינא
 - (b) she can't be גובה from the לקוחות

4) מהרש"א as explained by תוספות

- a) קשיא
 - i) Since she can be גובה from בני חרי of שני if there aren't enough נכסי ראשון
 - ii) How is it כתובתה על נכסי ראשון that לטובת שני
- b) תירוץ

- i) Must be that
 - (1) Despite a contrary שיטה of תוספות in החולץ at דף לט.
 - (2) if there are no remaining בני חרי of ראשון and there are בני חרי of שני and ראשון משעבדי of ראשון
 - (3) she needs to be גובה from ראשון משעבדי and not from בני חרי of שני
- c) קשיא
 - i) Maybe in fact
 - (1) the שיטה of תוספות in החולץ is correct and
 - (2) she can be גובה from בני חרי דשני before she's גובה from ראשון משעבדי
 - ii) And שני still gains because
 - (1) If בני חרי sells his בני חרי and there are no דראשון בני חרי
 - (2) She needs to be גובה from ראשון משעבדי
- d) תירוץ
 - i) This can't be the כוונה of the תקנה that נכסי ראשון כתובתה על נכסי ראשון
 - ii) Because
 - (1) The דין in this case is no different from the דין of אשתו גמורה where בעל sells his בני חרי and she needs to be גובה from ראשון משעבדי
 - (2) With the one exception that
 - (a) משעבדי בעלה is גובה from אשתו גמורה
 - (b) While משעבדי שני needs to be גובה from ראשון משעבדי instead of שני משעבדי
 - iii) And
 - (1) this exception isn't based on the תקנה that she needs to look to נכסי ראשון
 - (2) But is based on the תקנה that שני doesn't say דקנאי ודקנינא to be משעבד his own נכסים
- 5) מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) We established that
 - (1) because בעל doesn't write a כתובה for יבמה in which he says דקנאי ודקנינא to be משעבד his own נכסים for her כתובה
 - (2) נכסי ראשון יבמה can't sell יבמה for the benefit of the מתקן חכמים
 - b) now
 - i) Why can't שני say
 - (1) "I don't want the benefit of the תקנה of not having to write דקנאי ודקנינא
 - (2) and instead I want the right to be מוכר נכסי ראשון"

דף פא.

רש"י ד"ה דלמא ר' מאיר

- 1) הקדמה
 - a) Where אה ראשון dies and אה שני is אשת ראשון and is נכסי ראשון
 - b) Then
 - i) יבמה are אחראין for the כתובה of the ראשון
 - ii) And שני may not sell נכסי ראשון until the כתובה is paid
- 2) פ: משנה at
 - a) רישא
 - i) אשת שני can't sell נכסי ראשון until שני pays the כתובה of אשת ראשון
 - ii) שני can't avoid this rule by being שיעור כתובה for example by saying הרי כתובתיך מונחת על השלחן
 - b) סיפא
 - i) אשתו גמורה of כתובה משועבד are נכסי בעל
 - ii) בעל can't remove this שיעבוד by being שיעור כתובה for example by saying הרי כתובתיך מונחת על השלחן
 - iii) Note that
 - (1) Unlike the דין for a יבמה
 - (2) The בעל of an אשתו גמורה can sell his נכסים but the sold נכסים are still כתובה משועבד for her
- 3) ברייתא
 - a) שני can sell נכסים that he was יורש from ראשון only if
 - i) the יבמה agrees
 - ii) or שני is מגרש the יבמה and pays her כתובה and is then מחזירה as an אשתו גמורה for whom he can sell נכסים freely
- 4) פא. at גמרא
 - a) הקדמה
 - i) "ניתנה כתובה לגבות מחיים" say בית הלל
 - ii) Now
 - (1) For reasons not relevant to א"א here
 - (2) The גמרא assumes that
 - (a) נתנה כתובה לגבות מחיים that שיטה

- (b) If *שני* is *כתובה* שיעור מיוחד to the *יבמה*
- (c) this counts the same as if *שני* had already paid her *כתובה*
- b) *רבא* by *קשיא*
- i) If *בית הלל* say that *נתנה כתובה לגבות מחיים*
- ii) why does the *ברייתא* say that
- (1) to sell *נכסי ראשון*
- (2) *יבם* needs approval by the *יבמה* or to be *מגרש* her etc.
- iii) Instead
- (1) the *יבם* ought to be able to be *שיעור כתובה*
- (2) and then to sell the rest of *נכסי ראשון*
- c) *מהרש"א* and *תד"ה* ולטעמיה *רבא* as explained by *קשיא* ולטעמיה
- i) הקדמה
- (1) The *גמרא* in the *מסקנא* sets out a *טעם* of "*איבה*" that – for reasons not relevant here – would be *מתרץ* the *קשיא* of *רבא* from the *ברייתא*
- (2) But
- (a) Since *רבא* asks his *קשיא* anyway
- (b) it seems that *רבא* doesn't accept the *טעם* of *איבה*
- ii) so *מקשן* has this *קשיא* to *רבא*
- (1) ולטעמיה
- (2) Why didn't you ask your *קשיא* also to the *רישא* of the *משנה*
- (3) namely
- (a) If *נתנה כתובה לגבות מחיים*
- (b) Why doesn't the *משנה* in the *רישא* allow the *יבם*
- (i) to be *שיעור כתובה* by being *השלחן*
- (ii) and then to sell the rest of *נכסי ראשון*
- iii) now
- (1) to answer this *קשיא* presumably you *רבא* also need to rely on the *טעם* of *איבה*
- (2) so why aren't you *מתרץ* the *קשיא* to the *ברייתא* with the same *טעם* of *איבה*
- d) *מהרש"א* of *רבא* as explained by *רשב"א* and by *תוספות* in *רשב"א*
- i) I don't need *איבה* to be *מתרץ* the *רישא* of the *משנה*
- ii) Because I can say that

- (1) In fact the משנה can say נתנה כתובה לגבות מחיים and יבם can be מייחד שיעור נכסי ראשון and sell כתובה
- (2) The רישא teaches only that it's an עצה טובה not to be מייחד שיעור כתובה for a יבמה
- (3) Because
- (a) נכסי ראשון will allow בעל to sell all remaining שיעור כתובה
- (b) the יבמה will be able to be גובה only from the נכסים that בעל is מייחד
- (c) and she'll be מפסדת if those נכסים are lost or burned
- e) רבא adds
- i) Here's proof that the משנה sets out an עצה טובה
- ii) Because
- (1) otherwise
- (2) Why does the סיפא say בעל shouldn't be מייחד שיעור כתובה for גמורה אשתו
- (3) Note that
- (a) It can't be that the משנה teaches that he can't use שיעור כתובה to avoid a חיוב not to sell his נכסים
- (b) Since he has the right to sell his נכסים anyway
- iii) Must be that the סיפא set out an עצה טובה the same as the רישא
- f) תוספות ד"ה אלא עצה טובה in רשב"א
- i) By the way
- (1) The עצה טובה in the סיפא not to be מייחד שיעור כתובה to גמורה אשתו
- (2) Isn't for the benefit of the אשה
- (a) Since בעל can sell נכסי ראשון anyway
- (3) but is for the benefit of בעל
- (a) who gains nothing by agreeing not to sell the נכסים that he is מייחד לה
- (b) Since
- (i) He can sell his נכסים without being מייחד שיעור כתובה
- (ii) And by being מייחד נכסים he loses the right to sell the נכסים that he's מייחד
- g) רבא תשובה of המשך
- i) שאלה
- (1) We've explained that רבא didn't ask his קשיא to the משנה because the משנה teaches only an עצה טובה
- (2) Why then can רבא ask his קשיא to the ברייתא

- ii) תשובה
 - (1) Because the דין in the ברייתא can't be based on עצה טובה
 - (2) since
 - (a) it's certainly better to be מייחד שיעור כתובה to the יבמה despite the עצה טובה that says ייחוד is not to her benefit
 - (b) than to force בעל and יבמה to undergo the גנאי of גירושין
 - (3) and
 - (a) since the ברייתא still says בעל shouldn't be מייחד שיעור כתובה
 - (b) it must be that the ברייתא says that לא נתנה כתובה לגבות מחיים
- h) רבא by קשיא to the גמרא of תירוח
 - i) In fact נתנה כתובה לגבות מחיים
 - ii) And it's because of איבה that the ברייתא says יבם can't be מייחד שיעור כתובה
- 5) ד"ה אלא at תוספות
 - a) The טעם of איבה applies also in the משנה
 - i) Both in the רישא for יבמה and also in the סיפא for גמורה אשתו
 - b) So there's no need to rely on the תירוח of עצה טובה for the משנה
- 6) ד"ה ולטעמך at מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) Now that we've also established that איבה would explain both the רישא and the סיפא of the משנה
 - ii) How could רבא tell the מקשן that there's no way to explain the סיפא except by relying on the טעם of עצה טובה
- 7) פב: at גמרא
 - a) קשיא
 - i) Once the משנה teaches the רישא for יבמה that בעל shouldn't be מייחד שיעור כתובה to his יבמה
 - ii) Why does the משנה also need to teach the סיפא that בעל shouldn't be מייחד שיעור אשתו גמורה to כתובה
- 8) ד"ה התם at פב: at מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) For the שיטה of the תרצן in our גמרא who says the טעם of the משנה is איבה
 - (1) We understand that
 - (a) The קשיא at פב: דף is that once we know the טעם of איבה in the רישא for יבמה

(b) We'd know ourselves that the same טעם applies in the סיפא for אשתו
גמורה

ii) But for the שיטה of רבא this is no קשיא

iii) Since we've already explained that The רישא teaches an עצה טובה for the אשה
(2) בעל while the סיפא teaches a different עצה טובה for בעל

תד"ה ר' מאיר הוא

1) הקדמה

a) כתובת אשה for משתעבדי מטלטלים ר' מאיר says that

2) ברייתא

a) if

i) אח ראשון who owed a חוב to אח שני was a ליה

ii) שני of שומרת יבם became אלמנה and his ראשון died

b) Then

i) Although שני is the יורש of ראשון

ii) he can't be מחזיק in the חוב he owed to ראשון

iii) Because this חוב is included in the נכסי ראשון that are אחראין for the כתובה that שומרת יבם gave to the ראשון

3) גמרא

a) רב נחמן

i) This ברייתא is משנה אינה

b) שאלה

i) Why is the משנה אינה ברייתא

c) תשובה

i) The חוב is מטלטלין and מטלטלין aren't לכתובה משתעבדי

d) קשיא

i) Maybe the ברייתא follows ר' מאיר who says מטלטלין are לכתובה משתעבדי

ii) So why do you say that ברייתא אינה משנה

e) תירוצ

i) The ברייתא isn't correct even for ר' מאיר

ii) because שני can tell the אשה: "לאו בעל דברים דידי את"

f) קשיא

i) The אשה can answer to שני

(1) I am your בעל דין based on נתן שיעבודא דר' נתן that gives me rights against you

- (2) Because you owe a חוב to ראשון who owes כתובה to me
- 4) מהרש"א as explained by תוספות
- a) הקדמה
- i) All מאן דאמרי agree that
- (1) an אשה can be גובה from יתומים for her כתובה
- (2) and that the אשה counts as a בעל דברים of the יתומים
- b) שאלה
- i) Does ר' מאיר mean 'צד א' or 'צד ב'?
- (1) 'צד א'
- (a) can be גובה any מטלטלין that are owned by ראשון or that are owned by שני if he stands in the place of ראשון
- (b) But מטלטלין don't have a דין קרקעות and the אשה can't be גובה מטלטלין from יתומים
- (2) 'צד ב'
- (a) The מטלטלי do have a דין קרקעות
- (b) So אשה can be גובה מטלטלין even from יתומים for her כתובה
- c) תשובה
- i) Here's proof that 'צד א' is correct
- (1) If 'צד ב' were correct
- (2) The גמרא wouldn't have said that she needs to rely on נתן שיעבודא דר' to be ראשון from שני to גובה
- 5) מהרש"א
- a) קשיא
- i) 'צד ב' may be correct
- (1) So that אשה can be גובה from יתומים any קרקעות or מטלטלין that they hold and that isn't held by a third person
- (2) Since יתומים can't claim to the אשה that את לאו בעל דברים דידי את
- ii) Still
- (1) If the מטלטלין are in the hands of a third person
- (2) For example if שני holds money that he owes to the יתומים
- (3) Then
- (a) In the absence of the דין of נתן ר'
- (b) "לאו בעל דברים דידי את" אשה can tell שני

דף פב.

רש"י ד"ה שלה ותד"ה התם

- 1) פ: משנה at
a) הקדמה
i) The משנה deals with אה ראשון who died and אה שני who was מייבם the אלמנה of אה ראשון and was יורש the נכסים of אה ראשון
b) agree that כולי עלמא are קרקעות for the אחראין for the כתובה for the יבמה
c) ר' מאיר adds that
i) מטלטלין are also משתעבדי for אשה כתובה
(1) So that פירות תלושין are משועבד for כתובה of the יבמה
ii) But if הניח פירות מחוברין
(1) שמין אותן כמה הן יפין
(2) And only the value of the פירות מחוברין when אה ראשון died are לכתובה משתעבדי
d) While חכמים say
i) מטלטלין aren't משתעבדי for אשה כתובה
(1) So that פירות תלושין aren't משועבד for her כתובה
ii) And if הניח פירות מחוברין
(1) "שלו הן"
(2) Presumably meaning that they're not אחראין for her כתובה
- 2) גמרא
a) חכמים on קשיא
i) Why is it that פירות מחוברים aren't לכתובה אחראין
ii) After all they're קרקעי that are part of נכסי ראשון
b) תירוץ
i) תני "שלה הן"
ii) Because in fact
(1) it's only פירות תלושין that are מטלטלין and aren't לכתובה אחראי
(2) but פירות מחוברין are לכתובה אחראין
- 3) רש"י
a) Once we say for חכמים that פירות מחוברין are שלה and are לכתובה אחראין
b) It follows that חכמים disagree with ר' מאיר only for פירות תלושים
- 4) מהרש"א

- a) Two קושיות on רש"י
- b) First קשיא
- i) If ר' מאיר and חכמים agree on מחוברין
 - ii) Why do they use different לשונות in the משנה
 - (1) ר' מאיר says "שמין"
 - (2) חכמים say "המחוברין לקרקע שלה"
- c) Second קשיא
- i) If ר' מאיר and חכמים agree on מחוברין
 - ii) חכמים should have dealt in the משנה only with תלושים where they disagree with ר' מאיר
- d) רש"י מהלך of the גמרא that differs from the מהלך of תירוצ – Possible
- i) In fact there is a מחלוקת between ר' מאיר and חכמים for פירות מחוברין as well as for פירות תלושים
 - ii) specifically
 - (1) ר' מאיר and חכמים disagree on פירות מחוברין to the extent that their value increased after ראשון died
 - (2) ר' מאיר says
 - (a) this later increase of the פירות מחוברין belongs to יבם and isn't משועבד לכתובתה
 - (b) and that's why he needs שומא to determine the value when ראשון died
 - (3) חכמים say
 - (a) The entire present value of the פירות מחוברין are לכתובה
 - (b) And there's no שומא for

דף פב:

תד"ה התם

דף פא. רש"י ד"ה ר' מאיר See

תד"ה קא משמע לן

1) יבמה on משנה

a) רישא

i) הניח ראשון מעות ילקח בהן קרקע והשני אוכל פירות

ii) Meaning that although

(1) If שני is מייבם the אלמנה of ראשון who died

(2) ראשון is יורש the נכסים of שני

iii) Still

(1) Until שני pays her כתובה

(2) נכסי ראשון of פירות only from the הנאה he can have

b) "לעיל מיני"

i) לא יאמר שני ליבמה הרי כתובותיך מונחת על השלחן

ii) We'll explain this further below

c) גרשה

i) גרשה ליבמה אין לה אלא כתובה

ii) We'll also explain this further below

2) גמרא

a) ר' אבא

i) a יבם can't sell ראשון נכסי until he pays the כתובה of his יבמה

b) ר' אבא derives this from "גרשה" in the משנה

i) Because "גרשה" implies that

(1) Until the יבם is "גרשה" to the יבמה

(2) The יבם can't sell בעלה שמת

3) תוספות

a) קשיא

i) "והא מרישא שמעינן לה"

(1) We already know this from the רישא that says

(a) Until the יבם pays the כתובה of the יבמה

(b) He enjoys only the פירות of נכסי ראשון

(2) So it's a פשיטות that he can't sell ראשון נכסי

b) תירוץ

- i) From the **רישא** itself I might have thought that it's only **כנגד כתובתה** that **שני** can't sell
- ii) that's why we need **גרשה** to teach by way of **יתירה** משנה that **שני** can't sell any **נכסי ראשון** at all
- 4) מהרש"א
- a) קשיא
- i) **לא יניח מעות על השלחן** "לא יניח מעות על השלחן" also implies that **in ר"י** **התם ד"ה תוספות** is מפרש that **לא ימכור נכסי בעלה שמת** (1)
מניח מעות על השלחן by being **שיעור כתובה** (2) Even if he's
- ii) so why doesn't the **לא יניח מעות על השלחן** count as a **יתירה** משנה to teach that **שני** can't sell any **נכסי בעלה שמת** at all
- b) תירוץ
- i) Were it not for the **גרשה** of **יתירה** משנה I might have thought that **נכסים** that are **כנגד כתובתה** the same as **ילקח** (1) **לא יניח מעות** means he can't sell **נכסים** that are **כנגד כתובתה** the same as **ילקח** in the **רישא** בהן קרקע
לא יניח מעות isn't a **יתירה** משנה (2) And still **לא יניח מעות**
נכסים כנגד בעל can't sell **נכסים כנגד** because **לא יניח מעות** goes beyond the **רישא** to teach that **נכסים כנגד בעל** can't sell **נכסים כנגד** **מייחד שיעור כתובה** even if he's **מייחד שיעור כתובה**
- 5) מהרש"א of המשך
- a) הקדמה
- i) **ר' יוסף** says on **פא דף פא** that **נכסי בעלה שמת** (1) if **יבם** does try to sell **נכסי בעלה שמת**
לא יניח מעות (2) **לא יניח מעות**
- ii) **ר' יוסף**
לא ימכור from a **ברייתא** that says **לא ימכור** (1) brings a **ראי**
לא ימכור also implies that **לא יניח מעות** (2) And he assumes that **לא ימכור**
- b) קשיא
- i) The same as **תוספות** here asks: "**והא מרישא שמעינן לה**"
- ii) Why didn't **תוספות** ask the same **קשיא** to **ר' יוסף**
לא ימכור from a **ברייתא** that says **לא ימכור** (1) Namely why does **ר' יוסף** need to bring a **ראי**
לא יניח מעות of the **משנה** (2) If he can prove this **דין** from the **רישא**
- c) Note that
- i) this isn't a **קשיא** once **ר"י** is מתירן for our סוגיא that the **רישא** possible deals only with **כנגד כתובתה**

ii) and

(1) סוגיא אמוראים in our רב יוסף doesn't need to agree with the

(2) who rely on משנה יתירה to teach that לא ימכור any ראשון at all

תד"ה בתחלה

1) ברייתא

a) At first

- i) מנה ומאתים of כתובה בעל would write
- ii) But the אשה didn't take comfort until מתקן were חכמים that all נכסי בעל were כתובה אחראין for the

2) תוספות

a) The גמרא means that

- i) at first בעל was מייחד שיעור כתובה
- ii) the אשה didn't take comfort
- iii) Because
 - (1) if there was a loss to the נכסים that בעל was מייחד for the כתובה
 - (2) the rest of בעל נכסי wasn't אחראי for the כתובה

3) מהרש"א

a) קשיא

- i) Why does תוספות assume that at first בעל was מייחד שיעור כתובה
- ii) Maybe at first all בעל did was to write a כתובה that was מחייב the בעל to pay מנה ומאתים

b) תירוץ

i) If in fact

- (1) מנה ומאתים himself to pay בעל was מחייב
- (2) Than all of his נכסים would have been responsible to pay the ומאתים
- (3) And the אשה would have taken comfort from the כתובה

ii) so

- (1) It must be that the אשה took no comfort from her כתובה
- (2) Because
 - (a) בעל at first accepted no personal responsibility at all for the כתובה
 - (b) the אשה could only look only to the נכסים that were worth ומאתים that בעל was מייחד for the כתובה
 - (c) and if these נכסים were destroyed the אשה would be גובה nothing

הדרן עלך האשה שנפלו